نامه به سردبیر
مجله دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان
دوره ۲۲، شهریور ۱۴۰۲، ۶۷۴-۶۵۹

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-10-13]

[DOR: 20.1001.1.17353165.1402.22.6.9.3]

[DOI: 10.61186/jrums.22.6.659]

موانع موجود بر سر راه انتشار یک نامه به سردبیر در راستای نقد مقاله منتشر شده: نامه به سردبیر

Barriers of Publishing a Letter to the Editor Abouth Critic of the Published Article: Letter to Editor

سارا عبدلی[۱]، سیدعابدین حسینی آهنگری[۲]، عفت صادقیان[۳]، امیر حسین غلامی[۴]

دریافت مقاله: ۱۴۰۲/۰۱/۱۴ ارسال مقاله به نویسنده جهت اصلاح: ۱۴۰۲/۰۲/۰۶ دریافت اصلاحیه از نویسنده: ۱۴۰۲/۰۳/۱۷ پذیرش مقاله: ۱۴۰۲/۰۳/۲۰

سردبیر محترم

رضائیان در سخن سردبیری خود بیان می‌دارد که "نامه به سردبیر" کوتاه‌ترین مقاله غیر پژوهشی (Non-research article) بوده که می‌تواند به شفاف‌سازی و تصحیح دانش موجود و یا حتی افزایش آن کمک نماید [۱].

در ادامه نگارنده به توضیح انواع نامه به سردبیر پرداخته که این نوع از مقاله به دو شیوه نوشته می‌شود. در شیوه اول که مرسوم‌تر نیز می‌باشد، خواننده در متن یک مقاله ای که به تازگی منتشر شده است، متوجه خطایی شده که در چنین حالتی، وی با استفاده از نامه به سردبیر به شیوه‌ای علمی و کاملاً محترمانه، متذکر خطای رخداده در مقاله مورد نظر می‌گردد. سردبیر، در صورتی‌که متن نامه مورد تأیید او باشد، آن را برای نویسنده(گان) مقاله علمی ارسال کرده و از آن‌ها می‌خواهد که ظرف مدت کوتاهی (مثلاً دو هفته) پاسخ نامه را به شیوه‌ای علمی و کاملاً محترمانه ارائه نمایند. پس از مطالعه پاسخ ارائه شده و در صورت تأیید سردبیر، هم نامه و هم پاسخ به نامه در

۱- کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشکدهٔ پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی همدان، همدان، ایران
۲- استادیار، گروه کتابداری و اطلاع رسانی پزشکی دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی همدان، همدان، ایران
۳- دانشیار، مرکز تحقیقات بیماریهای مزمن(مراقبت در منزل)، دانشگاه علوم پزشکی همدان، همدان، ایران
۴- کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشکدهٔ پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی همدان، همدان، ایران
تلفن: ۳۸۳۸۰۱۳۵-۰۸۱، دورنگار: ۳۸۳۸۰۱۳۵-۰۸۱، پست الکترونیکی: amirg5936@gmail.com

اولین شماره مجله به چاپ خواهد رسید و ممکن است نویسندگان مقاله در پاسخ خود، توضیحات بیشتری برای شفاف ساختن موضوع ارائه نموده و یا به خطای رخداده اذعان نمایند که در این صورت نامه به سردبیر منجر به شفافیت هرچه بیشتر موضوع یا تصحیح آن می‌شود [۳-۲].

برای نوشتن این نوع از نامه به سردبیر الزامی نیست که حتماً فرد نویسنده، پژوهش‌گری با سابقه و با مقالات منتشر شده فراوان باشد. "در واقع همه خوانندگان مقالات علمی در قبال اعمال تصحیحات احتمالی و دادن نظرات مفید در مورد مقاله علمی مسئول هستند که می‌توانند از طریق نوشتن "نامه به سردبیر" این مسئولیت را ایفاء نمایند و به افزایش کیفیت و دقت متون علمی چاپ شده کمک نمایند [۴]."همچنین بیان می‌شود که اگر شما یک خواننده مقاله هستید، می‌توانید عضوی از گروهی باشید که "نامه به سردبیر" بنویسید. برای این کار، شما می‌بایست یک مقاله را با دقت تمام، مطالعه نمایید و در مورد محتوای علمی آن تفکر کنید و با سایر متون علمی چاپ شده نیز آشنایی داشته باشید [۵].

در نوع دوم از مقالات نامه به سردبیر، یکی از خوانندگان مجله، پیرامون موضوع مرتبط با زمینه کاری مجله، نامه‌ای تخصصی می‌فرستد که معمولاً چنین نامه‌هایی ماحصل تجربیات نویسندگان بوده و می‌تواند به روشن شدن افق‌های جدید پژوهشی کمک شایانی بنماید [۳] به گونه ای که خوانندگان مجله به کمک این نوع از مقالات مطالب مهمی را در رابطه با موضوعی خاص به دست می‌آورند.

در مطلب دیگری از سخنان سردبیری رضاییان، بیان می‌شود:

"سر دبیران حلقه اتصال بین نویسندگان و داوران می‌باشد و با در نظر گرفتن قضاوت داوران و سیاست‌های مجله تحت مدیریت خود و فارغ از هرگونه جانب‌داری و تعارض در منافع، معقولانه‌ترین تصمیم را با آزادی کامل برای مقاله اتخاذ نموده و نتیجه تصمیم خود را به اطلاع نویسندگان مقاله خواهد رساند [۶]."

با توجه به مقدمه‌ای که بیان گردید؛ و تجربه شخصی راقمین این سطور در چاپ یک نامه به سردبیر نشان می دهد که چند سرنوشت جالب برای نامه به سردبیر از نوع نقد مقاله می‌تواند رخ می‌دهد:

۱- سردبیر تمایلی به نقد مقاله منتشر شده در مجله خود ندارد و سریعاً اقدام به رد مقاله می‌نماید.

۲- پس از تأیید توسط سردبیر، نامه به چند داور ارسال می‌شود، در صورتی که نامه به سردبیر، خطاب به سردبیر و نویسندگان مقاله نقد شده می‌باشد.

۳- در برخی موارد نویسندگان مقاله اصلی تمایلی به نقد مقاله خود ندارند. لازم به ذکر است در این مورد

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-10-13]
[DOR: 20.1001.1.17353165.1402.22.6.9.3]
[DOI: 10.61186/jrums.22.6.659]

سردبیران، نقد مقاله را به سمع و نظر نویسندگان مقاله می‌رسانند، اما پاسخی از سوی آنان دریافت نمی‌شود.

برخی معتقدند که با چاپ یک مقاله، داوری در مورد آن مقاله پایان یافته اما چاپ مقاله در واقع آغاز بحث است که می‌تواند از طریق "نامه به سردبیر" محقق شود. "نامه به سردبیر" که بعد از چاپ مقاله اصلی اتفاق می‌افتد و تصویری واضح‌تر از موضوع را در اختیار مخاطبان قرار می‌دهد [۷]، نتایج بررسی نگارندگان نشان می‌دهد که غالب نامه به سردبیران، بدون پاسخ باقی می‌ماند (جدول ۱).

۴- تعدادی از مجلات "نامه به سردبیر" را از نوع مقالات قابل ارسال به مجله حذف نموده اند.

در نهایت پس از پرسش از افراد صاحب نظر بیان شد که چاپ تعداد زیادی از نامه به سردبیر از نوع نقد مقاله در یک مجله می‌تواند به خدشه‌دار شدن اعتبار تیم داوری و هیئت تحریریه و مجموعه دست اندرکاران مجله بیانجامد. لذا تمایل کم‌تری به چاپ این نوع از مقالات وجود دارد و این در حالی است که بسیاری از مجلات معتبر از جمله مجله Harvard Review of Psychiatry بخش جداگانه ای در هر شماره به "نامه به سردبیر" اختصاص داده‌اند [۸].

راقمین این سطور تصمیم گرفتند با بررسی پایگاه‌های علمی فارسی، صحت فرضیه خود را بررسی نمایند و به این پرسش پاسخ دهند که "آیا تمایل به انتشار نامه به سردبیر از نوع نقد مقاله در مجلات فارسی با اقبال کمتری روبه‌رو است یا خیر؟"

در ابتدا در ۳ پایگاه SID، RiCeST و MagIran با کلید واژه "نامه به سردبیر" به جست و جوی مقالات مرتبط با حیطه علوم پزشکی در ۱۰ سال اخیر پرداخته شد که نتایج به صورت نمودار ۱ ارائه گردید.

نکته حائز اهمیت در این بررسی آن است که بسیاری از مقالات نامه به سردبیری که به نقد مقالات پرداخته‌اند، بدون پاسخ باقی مانده‌اند (جدول ۱).

با توضیحاتی که در رابطه با اهمیت "نامه به سردبیر" داده شد، جای "نامه به سردبیر" که با محتوای نقد مقاله نگارش گردیده است در بسیاری از مجلات علمی پژوهشی ایرانی خالی است که می‌تواند ناشی از عدم شناخت کافی از این نوع مقاله باشد.

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-10-13]
[DOR: 20.1001.1.17353165.1402.22.6.9.3]
[DOI: 10.61186/jrums.22.6.659]

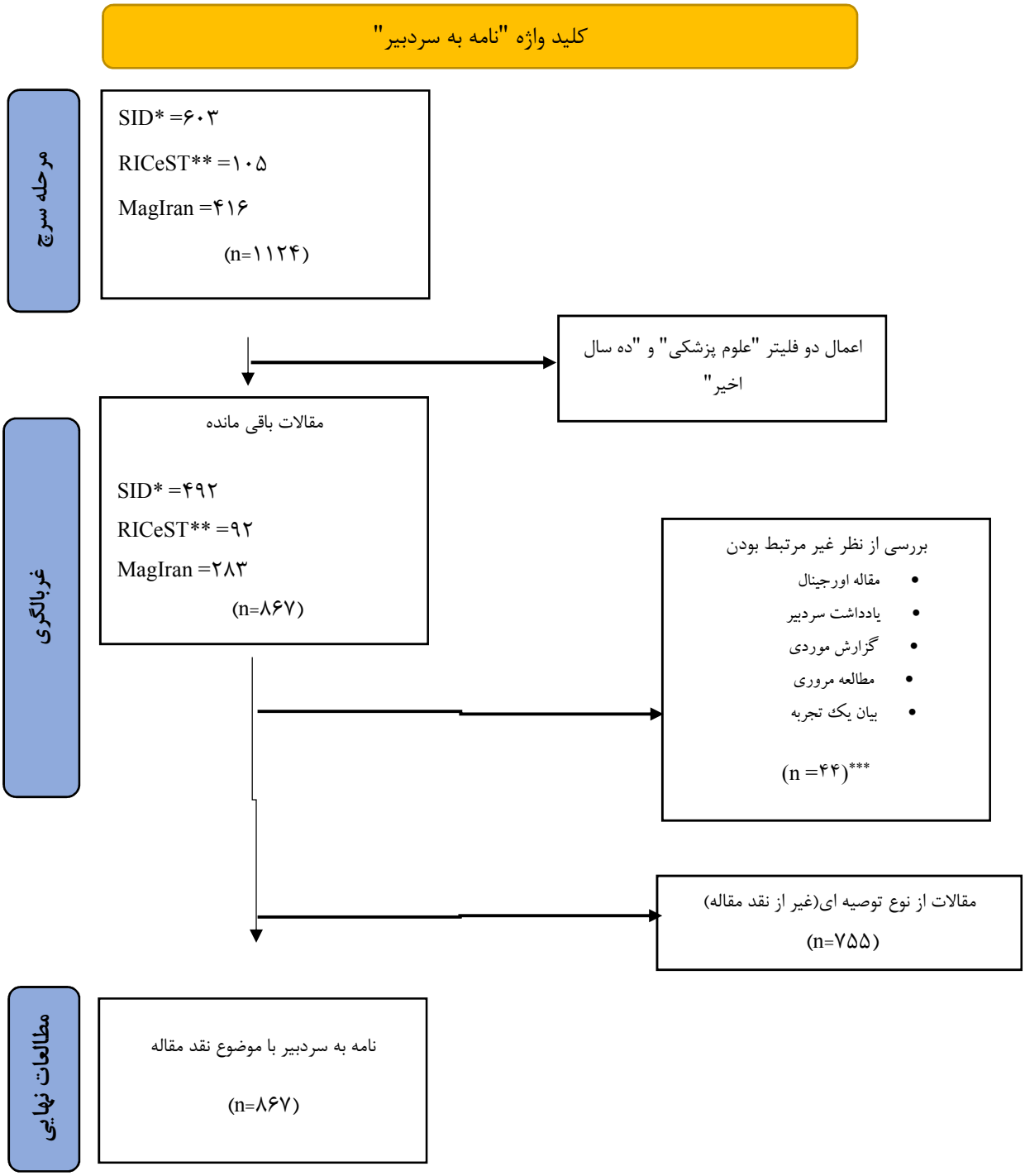

**Scientific Information Database*

*** Regional Information Center for Science and Technology*

**** به دلیل عدم پشتیبانی برنامه اندنوت از گزینه find duplicateدر زبان فارسی از این گزینه استفاده نشد*

نمودار ۱- بررسی پایگاه‌های اطلاعاتی فارسی زبان.

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-10-13]
[DOR: 20.1001.1.17353165.1402.22.6.9.3]
[DOI: 10.61186/jrums.22.6.659]

جدول ۱- بررسی "نامه به سردبیر" منتشره با موضوع نقد مقالات در سال‌های ۱۴۰۱-۱۳۹۱

ردیف	سال انتشار	عنوان	مجلات چاپ کننده			پاسخ به نقد مقاله	
			مقاله اصلی	نامه به سردبیر	پاسخ نامه به سردبیر	دارد	ندارد
۱	۱۳۹۱	مقایسه میزان خون‌ریزی اعمال شفت ران به دو روش استفاده از ترانگسامیک اسید والقاء هیپوتانسیون کنترله	فصلنامه علمی پژوهشی بیهوشی و درد	فصلنامه علمی پژوهشی بیهوشی و درد	----		*
۲	۱۳۹۱	نقدی بر مطالعه بیان ژنی Survivin و واریانت‌های پیرایشی ΔEx3، 2b و 3b آن به عنوان تومور مارکرهای تشخیصی در سرطان پستان	مجله علمی پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد	مجله علمی پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد	----		*
۳	۱۳۹۱	نقدی بر آموزش‌های هندلینگ (مراقبت ویژه از کودکان فلج مغزی)	پژوهش در علوم توانبخشی	پژوهش در علوم توانبخشی	----		نیازی ندارد∏
۴	۱۳۹۱	غربالگری صحیح ژن‌های ویرولانس در هلیکوباکتر پیلوری	مجله گوارش	مجله گوارش	----		*
۵	۱۳۹۱	نقدی بر مقاله چاپ شده در زمینه التیام زخم و سوختگی	مجله علمی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند	مجله علمی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند	----		*
۶	۱۳۹۱	نقدی بر: میکروپارتیکل‌های مشتق از پلاکت در دو محیط مختلف پلاسما و کمپوسول	فصلنامه خون	فصلنامه خون	----		*
۷	۱۳۹۱	در خصوص مقاله "تأثیر دوره کارآموزی روان‌پزشکی بر اولویت‌های انتخاب رشته تخصصی و احترام به تخصص‌های بالینی در دانشجویان پزشکی دانشگاه جندی شاپور اهواز"	مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی	مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی	----		*
۸	۱۳۹۱	مرور سیستماتیک: روش‌شناسی برای جلوگیری از سوگیری‌ها یا	مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی	مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی	مجله ایرانی آموزش در	*	

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-10-13]
[DOR: 20.1001.1.17353165.1402.22.6.9.3]
[DOI: 10.61186/jrums.22.6.659]

ردیف	سال انتشار	عنوان	مجلات چاپ کننده			پاسخ به نقد مقاله	
			مقاله اصلی	نامه به سردبیر	پاسخ نامه به سردبیر	دارد	ندارد
		توجیه آن‌ها؟ نقدی بر مقاله «نقشه-برداری برنامه درسی (کاربردها و مزایا)»			علوم پزشکی		
۹	۱۳۹۲	بررسی آثار قرار گرفتن در معرض امواج تلفن همراه (۹۰۰ مگاهرتز) در اوایل تولد بر حافظه و فعالیت آنزیم سوپراکسید دیسموتاز و کاتالاز دربافت مغز موش صحرایی	مجله علوم پزشکی مدرس: پژوهش‌های آسیب شناسی زیستی	مجله علوم پزشکی مدرس: پژوهش های آسیب شناسی زیستی	----		*
۱۰	۱۳۹۲	نقد مقاله: موانع انجام فعالیت‌های پژوهشی دانشجویی در دانشگاه‌های علوم پزشکی	مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی	مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی	مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی	*	
۱۱	۱۳۹۲	نقد مقاله: مقایسه تأثیر به کارگیری روش‌های ارزشیابیDOPS و Mini-CEX با روش سنتی بر مهارت‌های بالینی دانشجویان پرستاری: یک مطالعه تجربی تصادفی شده	مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی	مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی	مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی	*	
۱۲	۱۳۹۲	چگونه می‌توان کیفیت گزارش مقالات مقطعی را بهبود بخشید؟ نقد مقاله: کارایی درونی و اثربخشی بیرونی برنامه درسی دوره دکترای حرفه‌ای پزشکی از دیدگاه دانشجویان، دانش‌آموختگان و اعضاء هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد	مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی	مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی	مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی	*	

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-10-13]
[DOR: 20.1001.1.17353165.1402.22.6.9.3]
[DOI: 10.61186/jrums.22.6.659]

ردیف	سال انتشار	عنوان	مجلات چاپ کننده			پاسخ به نقد مقاله	
			مقاله اصلی	نامه به سردبیر	پاسخ نامه به سردبیر	دارد	ندارد
۱۳	۱۳۹۲	در مورد مقاله: تأثیر نرم‌افزار کارآموزی داروخانه بر دانش دانشجویان داروسازی دانشگاه علوم پزشکی زابل و دیدگاه دانشجویان نسبت به آن	مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی	مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی	مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی	*	
۱۴	۱۳۹۲	آیا کرم کالندیت-ای باعث کاهش درد نوک پستان در مادران شیرده می‌شود؟	مراقبت‌های نوین	مراقبت‌های نوین	مراقبت‌های نوین	*	
۱۵	۱۳۹۲	آیا نتایج مطالعات مداخله‌ای همیشه مطمئن و قابل تعمیم به سایر گروه-ها است؟	مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی	مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی	مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی	*	
۱۶	۱۳۹۲	نکاتی در باب استفاده از روش تحلیل مسیر در پژوهش‌های حوزه آموزش علوم پزشکی: نقدی بر مقاله "ارتباط هوش معنوی با اضطراب امتحان در دانشجویان پرستاری و مامایی: کاربرد تحلیل مسیر"	مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی	مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی	مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی	*	
۱۷	۱۳۹۲	نقد مقاله: تأثیر آموزش ارتقاء سلامت بر شیوه زندگی دانش‌آموزان مقطع دبیرستان	مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی	مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی	مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی	*	
۱۸	۱۳۹۳	نقد مقاله: بهبود کیفیت گزارش مقالات مداخله‌ای	مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی	مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی	مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی	*	

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-10-13]
[DOR: 20.1001.1.17353165.1402.22.6.9.3]
[DOI: 10.61186/jrums.22.6.659]

ردیف	سال انتشار	عنوان	مجلات چاپ کننده			پاسخ به نقد مقاله	
			مقاله اصلی	نامه به سردبیر	پاسخ نامه به سردبیر	دارد	ندارد
۱۹	۱۳۹۳	نقد مقاله: اهمیت نرمال بودن داده‌ها در نتایج مقاله	مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی	مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی	مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی	*	
۲۰	۱۳۹۳	نقد مقاله: اهمیت آلودگی داده‌ها در مطالعات و مقالات پزشکی	مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی	مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی	مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی	*	
۲۱	۱۳۹۳	نمونه‌گیری و تصادفی‌سازی در مطالعات مداخله‌ای (نقد مقاله: مقایسه تأثیر آموزش به روش یادگیری مشارکتی و سخنرانی بر باورهای انگیزشی و راهبردهای یادگیری خودتنظیمی)	مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی	مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی	مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی	*	
۲۲	۱۳۹۳	نقد مقاله: استنتاج علیتی در مطالعات و مقالات پزشکی	مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی	مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی	----		*
۲۳	۱۳۹۳	نقد مقاله: تفاوت مطالعات توصیفی و تحلیلی	مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی	مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی	----		*
۲۴	۱۳۹۳	بهبود کیفیت گزارش‌دهی مقالات مقطعی نقد مقاله: رابطه تجربه دوره آموزشی و رویکرد مطالعه عمل فکورانه در دانشجویان پرستاری	مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی	مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی	مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی	*	
۲۵	۱۳۹۳	نتایج یک مطالعه مقطعی را چگونه ارائه دهیم؟ نقد مقاله: بررسی موانع اجرای آموزش به بیمار در مراقبت-های بالینی از دیدگاه پرستاران	مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی	مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی	مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی	*	

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-10-13]
[DOR: 20.1001.1.17353165.1402.22.6.9.3]
[DOI: 10.61186/jrums.22.6.659]

ردیف	سال انتشار	عنوان	مجلات چاپ کننده			پاسخ به نقد مقاله	
			مقاله اصلی	نامه به سردبیر	پاسخ نامه به سردبیر	دارد	ندارد
۲۶	۱۳۹۳	نقد مقاله: بهبود کیفیت گزارش مقالات مروری	مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی	مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی	مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی	*	
۲۷	۱۳۹۳	بهبود کیفیت گزارش متدولوژی مطالعات مداخله‌ای نقد مقاله: تأثیر برنامه آموزشی-توجیهی بر خودپنداره حرفه‌ای دانشجویان مقطع کارشناسی پرستاری	مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی	مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی	مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی	*	
۲۸	۱۳۹۳	ارتباط هوش هیجانی و هوش شناختی با پیشرفت تحصیلی	مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی	مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی	----		*
۲۹	۱۳۹۳	اثر میدان های الکترومغناطیس با بسامد پایین بر ترمیم زخم در موش‌های دیابتی	مجله دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان	مجله دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان	مجله دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان	*	
۳۰	۱۳۹۳	نقد مقاله: رابطه ویژگی‌های جمعیت شناختی اعضاء هیأت علمی با کیفیت آموزش ویادگیری در دانشگاه‌های پیام نور فارس و علوم پزشکی شیراز	مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی	مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی	مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی	*	
۳۱	۱۳۹۳	تحلیل عاملی تأییدی راهی به سوی دست‌یابی به روایی سازه نقد مقاله: همسانی درونی و تحلیل عاملی تأییدی مقیاس تاب‌آوری کانر-	مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی	مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی	مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی	*	

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-10-13]
[DOR: 20.1001.1.17353165.1402.22.6.9.3]
[DOI: 10.61186/jrums.22.6.659]

ردیف	سال انتشار	عنوان	مجلات چاپ کننده			پاسخ به نقد مقاله	
			مقاله اصلی	نامه به سردبیر	پاسخ نامه به سردبیر	دارد	ندارد
		دیویدسون در دانشجویان دختر پرستاری					
۳۲	۱۳۹۳	نامه به سردبیر محترم مجله طب سنتی اسلام و ایران درباره مقاله‌ای با عنوان "امور طبیعیه و ارکان در مکتب طب ایرانی"	مجله طب سنتی اسلام و ایران	مجله طب سنتی اسلام و ایران	----		❋
۳۳	۱۳۹۴	نقد مقاله: بهبود گزارش نتایج مطالعات مرور سیستماتیک و متا-آنالیز تست‌های تشخیصی	مجله دانشگاه علوم پزشکی فسا	مجله دانشگاه علوم پزشکی فسا	----		❋
۳۴	۱۳۹۴	نقد مقاله: اثر عصاره آبی زعفران و میدان الکترو مغناطیس با فرکانس کم بر آنژیوژنز در حلقه آئورت موش صحرایی نژاد ویستار	کومش	کومش	----		❋
۳۵	۱۳۹۴	Comment on incidence of cancer in Iranian sulfur mustard (SM) exposed veterans	نشریه طب جانباز	Inhalation Toxicology	نشریه طب جانباز	†	
۳۶	۱۳۹۵	نقد مقاله: بررسی تأثیر دو وضعیت مفصل شانه (وضعیت صفر و ۹۰ درجه Abduction) حین عمل بای پس عروق کرونر بر سرعت هدایت اعصاب در بیماران مبتلا به دیابت	مجله دانشکده پزشکی اصفهان	مجله دانشکده پزشکی اصفهان	----		❋
۳۷	۱۳۹۵	بررسی پتانسیل خورندگی و رسوب-گذاری آب در شبکه آب شرب شهری در شهرستان تربت حیدریه در سال ۱۳۹۲	مجله طنین سلامت	مجله طنین سلامت	----		❋

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-10-13]
[DOR: 20.1001.1.17353165.1402.22.6.9.3]
[DOI: 10.61186/jrums.22.6.659]

ردیف	سال انتشار	عنوان	مجلات چاپ کننده			پاسخ به نقد مقاله	
			مقاله اصلی	نامه به سردبیر	پاسخ نامه به سردبیر	دارد	ندارد
۳۸	۱۳۹۵	همانژیوپری سیتومای چشم: تعداد موارد گزارش شده و یک ریسک فاکتور احتمالی	مجله دانشگاه علوم پزشکی فسا	مجله دانشگاه علوم پزشکی فسا	----		*
۳۹	۱۳۹۴	نقد مقاله: تحلیل بقاء بیماران تالاسمی ماژور با استفاده مدل‌های پارامتری و نیمه پارامتری بقاء	مجله مدیریت سلامت	مجله مدیریت سلامت	----		*
۴۰	۱۳۹۵	نقد مقاله: رابطه بین مصرف میوه و سبزی و بیماری مالتیپل اسکلروزیس: یک مطالعه مورد-شاهدی	مجله دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی	مجله دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی	----		*
۴۱	۱۳۹۵	نقدی بر مقاله بررسی رابطه بین ریشه عقل نهفته فک پایین با کانال مندیبل در رادیوگرافی پانورامیک قبل از عمل و عوارض پس از عمل	مجله دانشگاه علوم پزشکی کرمان	مجله دانشگاه علوم پزشکی کرمان	----		*
۴۲	۱۳۹۵	نقد مقاله: اثر عصاره هیدروالکلی بادرنجبویه دنایی بر میزان گلوکز و لیپیدهای خون در موش‌های صحرایی دیابتی	مجله دانشگاه علوم پزشکی فسا	مجله دانشگاه علوم پزشکی فسا	----		*
۴۳	۱۳۹۵	روش الایزا اویدیتی در تشخیص توکسوپلاسموزیس مادرزادی	مجله علوم پزشکی رازی	مجله علوم پزشکی رازی	----		*
۴۴	۱۳۹۵	نقدی بر مطالعه بررسی اثر مصرف قرص سیر بر قند خون و پروفایل لیپیدی بیماران مبتال به دیابت نوع ۲	مجله دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد	مجله دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد			*
۴۵	۱۳۹۶	نقد مقاله: "شناسایی گلوگاه‌ها و موارد بروز کسورات درآمدهای	مدیریت اطلاعات سلامت	مدیریت اطلاعات سلامت	----		*

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-10-13]
[DOR: 20.1001.1.17353165.1402.22.6.9.3]
[DOI: 10.61186/jrums.22.6.659]

ردیف	سال انتشار	عنوان	مجلات چاپ کننده			پاسخ به نقد مقاله	
			مقاله اصلی	نامه به سردبیر	پاسخ نامه به سردبیر	دارد	ندارد
		اختصاصی مراکز بهداشتی-درمانی استان آذربایجان شرقی"					
۴۶	۱۳۹۶	نامه به سردبیر: ارزیابی پاسخ‌گویی نظام سلامت بعد از اجرای طرح تحول نظام سلامت: مطالعه موردی شهر سنندج ۹۴-۱۳۹۳	مجله اپیدمیولوژی ایران	مجله اپیدمیولوژی ایران	مجله اپیدمیولوژی ایران	*	
۴۷	۱۳۹۶	نامه به سردبیر محترم مجله طب سنتی اسلام و ایران درباره مقاله‌ای با عنوان "شوره سر (حزاز) از منظر طب سنتی ایران"	طب سنتی اسلام و ایران	طب سنتی اسلام و ایران			*
۴۸	۱۳۹۶	نقد مقاله: بررسی رابطه راهبردهای یادگیری خود تنظیمی و باورهای انگیزشی با عملکرد تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی البرز در سال ۱۳۹۵	مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی یزد	مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی یزد	مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی یزد	*	
۴۹	۱۳۹۶	نگاهی مجدد به روایی و پایایی پرسش‌نامه MDBQ	پایش	پایش	----		*
۵۰	۱۳۹۷	نقدی بر مقاله ارتباط پوسیدگی دندان‌های شیری و دائمی با دود سیگار محیطی در کودکان ۱۲-۸ سال در منطقه شرق اصفهان	مجله دانشکده دندان پزشکی اصفهان	مجله دانشکده دندان پزشکی اصفهان	----		*
۵۱	۱۳۹۷	در خصوص مقاله "رابطه بین تصور از بدن و مشارکت اجتماعی در زنان باردار جهرم"	افق دانش	افق دانش	افق دانش	*	

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-10-13]
[DOR: 20.1001.1.17353165.1402.22.6.9.3]
[DOI: 10.61186/jrums.22.6.659]

ردیف	سال انتشار	عنوان	مجلات چاپ کننده			پاسخ به نقد مقاله	
			مقاله اصلی	نامه به سردبیر	پاسخ نامه به سردبیر	دارد	ندارد
۵۲	۱۳۹۷	نامه به سردبیر محترم مجله طب سنتی اسلام و ایران درباره مقاله‌ای با عنوان "بررسی علل ناباروری زنان و توصیه‌های غذایی در طب ایرانی"	طب سنتی اسلام و ایران	طب سنتی اسلام و ایران			*
۵۳	۱۳۹۷	رویکرد استاندارد در ابزارسازی برای حوزه پرستاری	ارمغان دانش	ارمغان دانش	ارمغان دانش	*	
۵۴	۱۳۹۷	"حیات طیبه یا مفهوم سلامت معنوی اسلامی"	مجله فرهنگ و ارتقاء سلامت	مجله فرهنگ و ارتقاء سلامت	----		نیازی ندارد[Π]
۵۵	۱۳۹۷	نقد مقاله: "تحلیل وضعیت موجود و ترسیم وضعیت مطلوب-نظام ارائه خدمات سلامت کشور بر اساس اصول و ارزش‌های اسلامی"	مجله فرهنگ و ارتقای سلامت	مجله فرهنگ و ارتقاء سلامت	----		*
۵۶	۱۳۹۸	نامه درخصوص مقاله‌ای با عنوان "اثربخشی عصاره شیرین بیان در درمان ملاسما-کارآزمایی تصادفی بالینی دوسوکور و دارای گروه شاهد"	پوست و زیبایی	پوست و زیبایی	----		*
۵۷	۱۳۹۸	در خصوص مقاله "تعیین تأثیر درمان شناختی مبتنی بر حضور ذهن (MBCT) بر افسردگی، کیفیت زندگی و اضطراب بیماران مبتلا به مولتیپل اسکلروزیس"	مجله پزشکی ارومیه	مجله پزشکی ارومیه	----		*
۵۸	۱۳۹۹	نگاهی به مقاله "بررسی ساختار و تشکیلات بیمارستان‌ها در تمدن اسلامی"	اخلاق و تاریخ پزشکی	اخلاق و تاریخ پزشکی	----		*

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-10-13]
[DOR: 20.1001.1.17353165.1402.22.6.9.3]
[DOI: 10.61186/jrums.22.6.659]

ردیف	سال انتشار	عنوان	مجلات چاپ کننده			پاسخ به نقد مقاله	
			مقاله اصلی	نامه به سردبیر	پاسخ نامه به سردبیر	دارد	ندارد
۵۹	۱۳۹۹	وجود داده‌های گمشده در مجموعه داده PIMA و عدم توجه به آن در مقاله پذیرفته شده	بیوانفورماتیک سلامت و زیست پزشکی	انفورماتیک سلامت و زیست پزشکی	----		*
۶۰	۱۳۹۹	نامه‌ای به سردبیر درباره مقاله‌ای با عنوان "شیوع دیابت تیپ ۲ پس از بارداری در زنان با سابقه دیابت بارداری: مطالعه مرور سیستماتیک و متا-آنالیز"	فصلنامه پرستاری دیابت	فصلنامه پرستاری دیابت	----		*
۶۱	۱۳۹۹	در خصوص مقاله "هوش مدیریتی مدیران بیمارستان‌های شهر ساری"	فصلنامه راهبردهای مدیریت در نظام سلامت	فصلنامه راهبردهای مدیریت در نظام سلامت	----		*
۶۲	۱۴۰۰	دیدگاه نظریه پرداز مدل قلب سلیم، درباره مقاله «تأثیر برنامه مراقبت معنوی مبتنی بر قلب سلیم بر کیفیت خواب جانبازان»	علوم مراقبتی نظامی	علوم مراقبتی نظامی	----		*
۶۳	۱۴۰۰	نقدی بر مقاله "بیهودگی در طب مکمل و جایگزین؛ مقاله‌ای مروری تحلیلی با رویکرد اخلاقی"	مجله ایرانی اخلاق و تاریخ پزشکی	مجله ایرانی اخلاق و تاریخ پزشکی	----		*
۶۴	۱۴۰۰	در خصوص مقاله "استفاده از میدان مغناطیسی برای جداسازی کیست‌های ژیاردیا از آب"	طب جنوب	طب جنوب	طب جنوب	*	
۶۵	۱۴۰۰	چشم‌اندازی از پزشکی ساسانیان: کتاب "مقدمه‌ای بر پزشکی در دوران ساسانیان در بوته نقد"	مجله طب سنتی اسلام و ایران	----	مجله طب سنتی اسلام و ایران	*	

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-10-13]
[DOR: 20.1001.1.17353165.1402.22.6.9.3]
[DOI: 10.61186/jrums.22.6.659]

ردیف	سال انتشار	عنوان	مجلات چاپ کننده			پاسخ به نقد مقاله	
			مقاله اصلی	نامه به سردبیر	پاسخ نامه به سردبیر	دارد	ندارد
۶۶	۱۴۰۰	نقدی بر "ویژه نامه تحلیل تاریخی تجارب توسعه فناوری و نوآوری ایران"، پاییز ۱۴۰۰ بهبود مدیریت	فصلنامه بهبود مدیریت	فصلنامه بهبود مدیریت	----		*
۶۷	۱۴۰۱	نامه به سردبیر در خصوص مقاله "ارتباط ارگونومی محیط کار با دردهای اسکلتی-عضلانی، اختلالات دامنه حرکتی مفاصل و ناهنجاری-های ستون فقرات در کارکنان: مورد مطالعه پالایشگاه نفت کرمانشاه"	فصلنامه طب کار	فصلنامه طب کار	----		*
۶۸	۱۴۰۱	The Primer Specificity is Critical to Getting Right Results in Real Time PCR	Journal of Advanced Biomedical Sciences	Journal of Advanced Biomedical Sciences	----		*

Π: محتوای نقد به گونه‌ای نوشته شده که نیاز به پاسخ ندارد.

†: نقد مقاله و پاسخ آن در دو مجله متفاوت به چاپ رسیده است.

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-10-13]
[DOR: 20.1001.1.17353165.1402.22.6.9.3]
[DOI: 10.61186/jrums.22.6.659]

References

[1] Rezaeian M. Non-Research Articles. *JRUMS* 2014; 13 (1): 1-2 [Farsi]

[2] Siau K, El-Omar E. How to write a Letter to the Editor. Sage Publications Sage UK: London, England; 2020.

[3] Rezaeian M. How to write a letter to the Editor?. *JRUMS* 2015; 14 (1): 1-2 [Farsi]

[4] Hosseini Zijoud SR. The Importance of "Letter to the Editor". *Mil Med* 2016; 18(3): 228-9. [Farsi]

[5] Goodman NW. How to write a critical letter and respond to one. *Hosp Med* 2001; 62(7): 426-7.

[6] Rezaeian M. The Role of Editor-in-Chief in the Management of the Scientific Journals. *JRUMS* 2010; 9 (1): 1-2. [Farsi]

[7] Alexandraki I, Roberts LW. Writing a Letter to the Editor: Guidance From the Editors. *Acad Med* 2022; 97(4): 473-4.

[8] Harv Rev Psychiatry: LWW Journals; [Available from: https://journals.lww.com/hrpjournal/ pages /default.aspx..

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-10-13]

[DOR: 20.1001.1.17353165.1402.22.6.9.3]

[DOI: 10.61186/jrums.22.6.659]